

ਨਿਰਪੱਖ ਅਭਿਆਸ ਕੋਡ

(12.08.2025 ਨੂੰ ਬੋਰਡ ਆਫ਼ ਡਾਇਰੈਕਟਰਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਸੋਧਿਆ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ) ਵਰਜਨ-5.0

ਮੁੱਖਬੰਧ

ਭਾਰਤੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ (ਆਰ.ਬੀ.ਆਈ (RBI)) ਨੇ ਗੈਰ-ਬੈਂਕਿੰਗ ਵਿੱਤੀ ਕੰਪਨੀਆਂ (ਐਨ.ਬੀ.ਐਫ.ਸੀ (NFBC)) ਲਈ ਨਿਰਪੱਖ ਅਭਿਆਸ ਕੋਡ ਤੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਗਾਹਕਾਂ ਨਾਲ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਨਿਰਪੱਖ ਕਾਰੋਬਾਰ ਅਤੇ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਅਭਿਆਸਾਂ ਲਈ ਮਾਪਦੰਡ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਭਾਰਤੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸਦੇ ਸਰਕੂਲਰ ਨੰਬਰ ਡੀ.ਐਨ.ਬੀ.ਆਰ (DNBR) (ਪੀ.ਡੀ (PD)) ਸੀ.ਸੀ (CC) ਨੰਬਰ. 054/03.10.119/2015-16 ਮਿਤੀ 01 ਜੁਲਾਈ, 2015 ਅਤੇ ਕਰਜ਼ਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਨਿਰਪੱਖ ਅਭਿਆਸ ਕੋਡ ਲਈ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ - ਵਿਆਜ ਵਸੂਲੀ ਵੀਡੀਓ ਡੀ.ਓ.ਐਸ.ਸੀ.ਓ.ਪੀ.ਪੀ.ਜੀ.ਐਸ.ਈ.ਸੀ. (DoS.CO.PPG.SEC) 1/11.01.005/2024-25, ਅਤੇ ਆਰ.ਬੀ.ਆਈ (RBI) ਦੁਆਰਾ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਤੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਸਰਕੂਲਰ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਤੇ 15 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2024, ਜੁਰਮਾਨਾ ਖਰਚ 18 ਅਗਸਤ, 2023, ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ 13 ਸਤੰਬਰ, 2023, ਈ.ਐਮ.ਆਈ. (EMI) ਅਧਾਰਤ ਨਿੱਜੀ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਤੇ ਫਲੋਟਿੰਗ ਵਿਆਜ ਦਰ ਨੂੰ ਰੀਸੈਟ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ 18 ਅਗਸਤ, 2023, ਅਤੇ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ - ਇੰਟੀਗਰੇਟਿਡ ਓਮਬਡਸਮੈਨ ਯੋਜਨਾ, 2021, ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਤੇ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਸੀ.ਐਸ.ਐਲ (ਸੀ.ਐਸ.ਐਲ (CSL)) ਫਾਈਨਾਂਸ ਲਿਮਟਿਡ ("ਸੀ.ਐਸ.ਐਲ (ਸੀ.ਐਸ.ਐਲ (CSL))") ਨੇ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ/ਅਭਿਆਸਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹ ਨਿਰਪੱਖ ਅਭਿਆਸ ਕੋਡ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਕੰਪਨੀ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਤੇ ਆਰ.ਬੀ.ਆਈ (RBI) ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਵਧੀਆ ਅਭਿਆਸਾਂ ਨੂੰ ਅਪਣਾਏਗੀ ਅਤੇ ਇਸ ਕੋਡ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਢੁਕਵੀਆਂ ਸੋਧਾਂ ਕਰੇਗੀ ਤਾਂ ਜੋ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ।

ਸੀ.ਐਸ.ਐਲ (ਸੀ.ਐਸ.ਐਲ (CSL)) ਦੀ ਨੀਤੀ ਸਾਰੇ ਗਾਹਕਾਂ ਨਾਲ ਇਕਸਾਰਤਾ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਆਉਣ ਦੀ ਹੈ। ਸੀ.ਐਸ.ਐਲ (ਸੀ.ਐਸ.ਐਲ (CSL)) ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨਿਰਪੱਖ, ਬਰਾਬਰ ਅਤੇ ਇਕਸਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਹਾਇਤਾ, ਉਤਸ਼ਾਹ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਗੇ। ਸੀ.ਐਸ.ਐਲ (ਸੀ.ਐਸ.ਐਲ (CSL)) ਆਪਣੀ ਵੈੱਬਸਾਈਟ ਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਅਭਿਆਸ ਕੋਡ ("ਐੱਫ.ਪੀ.ਸੀ (FPC)") ਅੱਪਲੋਡ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਗਾਹਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਨਿਰਪੱਖ ਅਭਿਆਸ ਕੋਡ (ਐੱਫ.ਪੀ.ਸੀ (FPC)) ਬਾਰੇ ਵੀ ਦੱਸੇਗੀ।

ਸੀ.ਐਸ.ਐਲ (ਸੀ.ਐਸ.ਐਲ (CSL)) ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਏਗੀ ਕਿ ਐੱਫ.ਪੀ.ਸੀ (FPC) ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਪੂਰੇ ਸੰਗਠਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ। ਐੱਫ.ਪੀ.ਸੀ (FPC) ਪ੍ਰਤੀ ਇਸਦੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਕਰਮਚਾਰੀ ਜਵਾਬਦੇਹੀ, ਸਿਖਲਾਈ, ਸਲਾਹ, ਅਤੇ ਨਿਗਰਾਨੀ, ਆਡਿਟ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਅਤੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਨਿਯੰਤਰਣਾਂ, ਅਤੇ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦੀ ਅਨੁਕੂਲ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਸੀ.ਐਸ.ਐਲ (ਸੀ.ਐਸ.ਐਲ (CSL)) ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਟੀਮ ਹੇਠਾਂ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਨਿਰਪੱਖ ਅਭਿਆਸਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵੀ ਕਿ ਇਸਦੇ ਕਾਰਜ ਸਾਰੇ ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਬਰਾਬਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਿੱਤੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਤੇ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਰਜ਼ਾ ਦੇਣਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਸਾਰੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਇਸ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹਨ।

ਨਿਰਪੱਖ ਅਭਿਆਸ ਕੋਡ (ਐੱਫ.ਪੀ.ਸੀ (FPC)) ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਵਰਤ ਕਰਨਾ ਹੈ:

- ਕਰਜ਼ੇ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ
- ਕਰਜ਼ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਤੇ ਨਿਯਮ/ਸ਼ਰਤਾਂ

ਰਜਿਸਟਰਡ ਦਫ਼ਤਰ: 410-412, 18/12, 4 ਵੀਂ ਮੰਜ਼ਿਲ, ਡਬਲਯੂ.ਈ.ਏ (W.E.A), ਆਰੀਆ ਸਮਾਜ ਰੋਡ, ਕਰੋਲ ਬਾਗ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ-110005, **ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਦਫ਼ਤਰ:** 716-717, 7ਵੀਂ ਮੰਜ਼ਿਲ, ਟਾਵਰ - ਬੀ, ਵਰਲਡ ਟ੍ਰੇਡ ਟਾਵਰ, ਸੈਕਟਰ - 16, ਨੇਇਡਾ, 201301, ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਫੋਨ: +91 120 4290650/52/53/54/55, ਈਮੇਲ: info@cslfinance.in, ਵੈੱਬਸਾਈਟ: www.cslfinance.in

- ਕਰਜ਼ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ਗੀ ਲਈ ਮੁੱਖ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਬਿਆਨ
- ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦੀ ਵੰਡ, ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਸਮੇਤ
- ਕਰਜ਼ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਤੇ ਵਿਆਜ ਲਗਾਉਣਾ
- ਕਰਜ਼ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜੁਰਮਾਨਾ ਖਰਚੇ
- ਚੱਲ/ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ
- ਈ.ਐੱਸ.ਐੱਲ (EMI) ਆਧਾਰਿਤ ਨਿੱਜੀ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਤੇ ਫਲੋਟਿੰਗ ਵਿਆਜ ਦਰ ਦਾ ਰੀਸੈੱਟ
- ਸਰੀਰਕ/ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਗੋਚਰ ਵਾਲੇ ਕਰਜ਼ਦਾਰਾਂ ਲਈ ਗੈਰ-ਵਿਤਕਰਾ
- ਆਮ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ
- ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਿਵਾਰਣ ਵਿਧੀ

ਕਰਜ਼ੇ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ:

1. ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਨਾਲ ਸਾਰਾ ਸੰਚਾਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਜਾਂ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਮਝੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ। ਕਰਜ਼ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਾਰੀ ਢੁਕਵੀਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਰਜ਼ ਅਰਜ਼ੀ ਫਾਰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦੀ ਕਰਜ਼ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਲੋੜੀਂਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜੋ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭਰੇ ਹੋਏ ਅਰਜ਼ੀ ਫਾਰਮ ਦੇ ਨਾਲ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣੇ ਹਨ।
2. ਸੀ.ਐੱਸ.ਐੱਲ (ਸੀ.ਐਸ.ਐਲ (CSL)) ਦੇ ਕਰਜ਼ ਅਰਜ਼ੀ ਫਾਰਮਾਂ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਤੱਥ ਸਟੇਟਮੈਂਟ (ਕੇ.ਐੱਫ.ਐੱਸ (KFS)) ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸੰਭਾਵੀ ਉਧਾਰ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ, ਵਿਆਜ ਦਰ ਅਤੇ ਸੀ.ਐੱਸ.ਐੱਲ (ਸੀ.ਐਸ.ਐਲ (CSL)) ਦੁਆਰਾ ਜੋਖਮ ਦੇ ਦਰਜਾਬੰਦੀ ਲਈ ਪਹੁੰਚ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੇ ਉਧਾਰ ਲੈਣ ਵਾਲਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਆਜ ਦਰਾਂ ਵਸੂਲਣ ਦੇ ਤਰਕ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਹੋਰ ਗੈਰ-ਬੈਂਕਿੰਗ ਵਿੱਤੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨਾਲ ਇੱਕ ਸਾਰਥਕ ਤੁਲਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਸੰਭਾਵੀ ਉਧਾਰ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਸੂਚਿਤ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕੇ।
3. ਸੀ.ਐੱਸ.ਐੱਲ (ਸੀ.ਐਸ.ਐਲ (CSL)) ਸੰਭਾਵੀ ਉਧਾਰ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਕਰਜ਼ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਇੱਕ ਰਸੀਦ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇਗਾ। ਇੱਕ ਸੰਕੇਤਕ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਜਿਸਦੇ ਅੰਦਰ ਕਰਜ਼ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਜਿਹੀ ਰਸੀਦ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈ ਜਾਵੇਗੀ।

ਕਰਜ਼ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਤੇ ਨਿਯਮ/ਸ਼ਰਤਾਂ

1. ਕਰਜ਼ ਦੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਮੁਲਾਂਕਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਨੀਤੀਆਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।
2. ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਤੋਂ, ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਰਕਮ, ਮਿਆਦ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਸਾਲਾਨਾ ਵਿਆਜ ਦਰ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤਾ/ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਪੱਤਰ, ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਕਰਜ਼ਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਕਰਜ਼ਾ ਲੈਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸਮਝੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਨਾਲ ਹੀ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਮੁੜ-ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਦਰ ਨੂੰ ਗੂੜ੍ਹੇ ਅੱਖਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਲਿਖਤੀ ਸਵੀਕ੍ਰਿਤੀ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੀ ਜਾਵੇਗੀ।
3. ਸੀ.ਐੱਸ.ਐੱਲ (ਸੀ.ਐਸ.ਐਲ (CSL)) ਕਰਜ਼ਾ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਸਾਰੇ ਨੱਥੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਦੇ ਨਾਲ ਕਰਜ਼ਾ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇਗਾ।

ਕਰਜ਼ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ਗੀ ਲਈ ਮੁੱਖ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਬਿਆਨ

ਰਜਿਸਟਰਡ ਦਫ਼ਤਰ: 410-412, 18/12, 4 ਵੀਂ ਮੰਜ਼ਿਲ, ਡਬਲਯੂ.ਈ.ਏ (W.E.A), ਆਰੀਆ ਸਮਾਜ ਰੋਡ, ਕਰੋਲ ਬਾਗ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ-110005, **ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਦਫ਼ਤਰ:** 716-717, 7ਵੀਂ ਮੰਜ਼ਿਲ, ਟਾਵਰ - ਬੀ, ਵਰਲਡ ਟ੍ਰੇਡ ਟਾਵਰ, ਸੈਕਟਰ - 16, ਨੇਇਡਾ, 201301, ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, **ਫੋਨ:** +91 120 4290650/52/53/54/55, **ਈਮੇਲ:** info@cslfinance.in, **ਵੈੱਬਸਾਈਟ:** www.cslfinance.in

1. ਸੀ.ਐੱਸ.ਐੱਲ (ਸੀ.ਐੱਸ.ਐੱਲ (CSL)) 15 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2024 ਦੀ ਮਿਤੀ ਵਾਲੇ 'ਕਰਜ਼ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ਗੀ ਲਈ ਮੁੱਖ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਬਿਆਨ (ਕੇ.ਐੱਫ.ਐੱਸ (KFS))' ਬਾਰੇ ਸਰਕੂਲਰ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰੇਗਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਤੇ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।
2. ਸੀ.ਐੱਸ.ਐੱਲ (ਸੀ.ਐੱਸ.ਐੱਲ (CSL)) ਆਰ.ਬੀ.ਆਈ (RBI) ਦੇ ਸਰਕੂਲਰ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨਿਰਧਾਰਤ ਫਾਰਮੈਟ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਕਰਜ਼ਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਬਿਆਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇਗੀ, ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਏਗੀ ਅਤੇ ਕਰਜ਼ਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਏਗੀ।
3. ਕੇ.ਐੱਫ.ਐੱਸ (KFS) ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ/ਵੰਡ ਦੇ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਿਆਰੀ ਅਤੇ ਸਰਲ ਫਾਰਮੈਟ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀਆਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਨਿਯਮ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ।

ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦੀ ਵੰਡ, ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਸਮੇਤ

1. ਕੰਪਨੀ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਅਤੇ ਵੰਡ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੈਅ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪਰਹੇਜ਼ ਕਰੇਗੀ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕੋਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਕਰਜ਼ਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਗਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।
2. ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਤਬਦੀਲੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵੰਡ ਦਾ ਸਮਾਂ-ਸਾਰਣੀ, ਵਿਆਜ ਦਰਾਂ, ਸੇਵਾ ਖਰਚੇ, ਪੂਰਵ-ਭੁਗਤਾਨ ਖਰਚੇ ਆਦਿ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਖਾਤੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਉਧਾਰ ਲੈਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ ਤੇ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਅਤੇ ਦੂਜਿਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰਡ ਦਫਤਰ/ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਦਫਤਰ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਹੋਵੇਗੀ।
3. ਵਿਆਜ ਦਰਾਂ ਅਤੇ ਖਰਚਿਆਂ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਕਰਜ਼ ਸਮਝੌਤੇ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੋਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਹੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੀਆਂ।
4. ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਭੁਗਤਾਨ ਜਾਂ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਮੰਗਵਾਉਣ/ਤੇਜ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਉਧਾਰ ਲੈਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਵੇਗਾ।
5. ਕਰਜ਼ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਾਰੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀਬੁਝਤੀਆਂ ਕਰਜ਼ ਦੀ ਪੂਰੀ ਅਤੇ ਅੰਤਿਮ ਅਦਾਇਗੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਤੇ ਜਾਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ, ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਇਜ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਲੀਨ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦਾਅਵੇ ਲਈ ਸੈੱਟ-ਆਫ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਸੈੱਟ-ਆਫ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਰਜ਼ਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬਾਕੀ ਬਚੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਬਾਰੇ ਪੂਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਨਾਲ ਇਸ ਬਾਰੇ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸਦੇ ਤਹਿਤ ਕੰਪਨੀ ਸਬੰਧਤ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ/ਭੁਗਤਾਨ ਹੋਣ ਤੱਕ ਪ੍ਰਤੀਬੁਝਤੀਆਂ ਨੂੰ ਰੱਖਣ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ।

ਕਰਜ਼ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਤੇ ਵਿਆਜ ਵਸੂਲਣਾ:

1. **ਵਿਆਜ ਵਸੂਲੀ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ:** i. ਕਰਜ਼ਾ ਸਹੂਲਤ ਤੇ ਵਿਆਜ ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਦਿਨ ਉਧਾਰ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਫੰਡ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਚੈੱਕ ਰਾਹੀਂ ਭੁਗਤਾਨ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ। ii. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਖਾਸ ਮਾਮਲਿਆਂ ਲਈ ਛੋਟਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਨੀਤੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 2.2 ਅਤੇ 2.3 ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਵਿਆਜ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਘਟਨਾ ਦੇ ਵਾਪਰਨ/ਘਟਣ ਤੇ ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਲਗਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਉਪ ਧਾਰਾ 2.2 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 2.3 ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਸੀ.ਐੱਸ.ਐੱਲ (ਸੀ.ਐੱਸ.ਐੱਲ (CSL)) ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਜਾਂ ਕਰਜ਼ਾ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਕੇ ਗਾਹਕ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਵਾਅਦੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਫੰਡ ਰੱਖੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।
2. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕਰਜ਼ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਤੇ ਵਿਆਜ ਦੀ ਵਸੂਲੀ: 2.1. ਨਵੇਂ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਵੰਡ (ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਰਜਿਸਟਰਡ ਗਿਰਵੀਨਾਮਾ/ਰਜਿਸਟਰਡ ਬਰਾਬਰੀਯੋਗ ਗਿਰਵੀਨਾਮਾ/ਲੀਅਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ): a. ਕਰਜ਼ ਸੀ.ਐੱਸ.ਐੱਲ (ਸੀ.ਐੱਸ.ਐੱਲ (CSL)) ਦੁਆਰਾ ਉਦੋਂ ਹੀ ਵੰਡਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਉਧਾਰ ਲੈਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। b. ਕਰਜ਼ ਸਹੂਲਤ ਤੇ ਵਿਆਜ ਚੈੱਕ ਭੁਗਤਾਨ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਜਾਂ ਗਾਹਕ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਫੰਡ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣ ਦੀ

- ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। 2.2. ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਵੰਡ (ਜਿੱਥੇ ਰਜਿਸਟਰਡ ਗਿਰਵੀਨਾਮਾ/ਰਜਿਸਟਰਡ ਬਰਾਬਰੀਯੋਗ ਗਿਰਵੀਨਾਮਾ/ਲੀਅਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ): ਇਹਨਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਕਰਜ਼ ਸਮਝੌਤੇ ਦਾ ਲਾਗੂ ਹੋਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਕਰਜ਼ ਸਹੂਲਤ ਦੇ ਵੇਰਵੇ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਰਜ਼ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਗਿਰਵੀਨਾਮਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼/ਲੀਅਨ ਵਿੱਚ ਭਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਕਰਜ਼ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਐਲ.ਐਮ.ਐਸ (LMS) ਵਿੱਚ ਕਰਜ਼ ਸਹੂਲਤ ਦੀ ਵੰਡ ਤੇ, ਸੀ.ਐਸ.ਐਲ (ਸੀ.ਐਸ.ਐਲ (CSL)) ਗਾਹਕ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਵਾਅਦੇ ਲਈ ਇਸਦੇ ਫੰਡ ਨੂੰ ਬਲੈਕ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਆਰ.ਬੀ.ਆਈ (RBI) ਦੇ ਸਰਕੂਲਰ "ਰਿਣਦਾਤਾ ਲਈ ਨਿਰਪੱਖ ਅਭਿਆਸ ਕੋਡ - ਵਿਆਜ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਡੀ.ਓ.ਐਸ.ਸੀ.ਓ.ਪੀ.ਪੀ.ਜੀ.ਐਸ.ਈ.ਸੀ. (DoS.CO.PPG.SEC).1/11.01.005/2024-25 ਰਾਹੀਂ" ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਕਰਜ਼ ਸਹੂਲਤ ਤੇ ਵਿਆਜ ਚੈੱਕ ਭੁਗਤਾਨ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਜਾਂ ਗਾਹਕ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਫੰਡ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਫੰਡ ਗਾਹਕ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਹੀ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣਗੇ ਜਦੋਂ ਰਜਿਸਟਰਡ ਗਿਰਵੀਨਾਮਾ, ਰਜਿਸਟਰਡ ਬਰਾਬਰੀਯੋਗ ਗਿਰਵੀਨਾਮਾ, ਜਾਂ ਲੀਅਨ ਸੀ.ਐਸ.ਐਲ (CSL) ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। 2.3. ਬੈਲੇਂਸ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਅਤੇ ਕਰਜ਼ ਸਹੂਲਤ ਦਾ ਟਾਪ-ਅੱਪ: ਇਹਨਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਕਰਜ਼ ਸਹੂਲਤ ਦੇ (2) ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ: i. ਪਹਿਲੀ ਕਿਸ਼ਤ ਬੀ.ਟੀ.(BT) ਬੈਂਕ/ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਰਜ਼ ਸਮਝੌਤੇ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਪੱਤਰ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪੂਰੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼/ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਧਾਰ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ; ਅਤੇ ii. ਦੂਜੀ ਕਿਸ਼ਤ/ਟਾਪ ਅੱਪ ਦੀ ਰਕਮ ਉਧਾਰ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਕਰਜ਼ ਬੰਦ ਕਰਨ ਲਈ ਐਨ.ਓ.ਸੀ. (NOC), ਗਿਰਵੀਨਾਮਾ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਅਸਲ ਮਾਲਕੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਅਤੇ ਚੇਨ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਅਤੇ ਸੀ.ਐਸ.ਐਲ (CSL) ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਮਾਲ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਗਿਰਵੀਨਾਮਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼/ਲੀਅਨ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਵਿਆਜ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਲਗਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ: i. ਕਰਜ਼ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਕਿਸ਼ਤ ਤੇ ਵਿਆਜ ਬੀ.ਟੀ. (BT) ਬੈਂਕ/ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਦਿਨ ਚੈੱਕ ਉਧਾਰ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਚੈੱਕ ਭੁਨਾਉਣ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਧਾਰ ਲੈਣ ਵਾਲਾ ਇਸਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਬੀ.ਟੀ. (BT) ਬੈਂਕ/ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਕੋਲ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਉਧਾਰ ਲੈਣ ਵਾਲਾ ਆਪਣੀ ਕਰਜ਼ ਸਹੂਲਤ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਲਈ ਬੀ.ਟੀ. (BT) ਬੈਂਕ/ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਚੈੱਕ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸੀ.ਐਸ.ਐਲ (CSL) ਚੈੱਕ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਬਲੈਕ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਤੇ ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਵਿਆਜ ਲਗਾਉਣਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖੇਗਾ ਜਿਸ ਦਿਨ ਚੈੱਕ ਉਧਾਰ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ii. ਇੱਕ ਵਾਰ ਦੂਜੀ ਕਿਸ਼ਤ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪੂਰੀ ਕਰਜ਼ ਰਕਮ ਤੇ ਵਿਆਜ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲਗਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।
3. **ਅਨੁਪਾਤਕ ਵਿਆਜ ਗਣਨਾ** i. ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਭੁਗਤਾਨਾਂ ਜਾਂ ਮੁੜ-ਭੁਗਤਾਨਾਂ ਲਈ, ਵਿਆਜ ਅਨੁਪਾਤਕ ਅਧਾਰ ਤੇ ਲਗਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਵਿਆਜ ਸਿਰਫ਼ ਉਸ ਸਮੇਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਬਕਾਇਆ ਸੀ।
- ii. ਜੇਕਰ ਕਰਜ਼ ਪੂਰੇ ਮਹੀਨੇ ਲਈ ਬਕਾਇਆ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਤਾਂ ਪੂਰੇ ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਵਿਆਜ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।
4. **ਪੇਸ਼ਗੀ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ** i. ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਪੇਸ਼ਗੀ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਵਿਆਜ ਦੀ ਗਣਨਾ ਲਈ ਵਰਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਮੂਲ ਰਕਮ ਨੂੰ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਐਡਜਸਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ii. ਜੇਕਰ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਪੇਸ਼ਗੀ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਪੂਰੀ ਕਰਜ਼ ਦੀ ਰਕਮ ਤੇ ਵਿਆਜ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।
5. **ਵਧੀਕ ਖਰਚਿਆਂ ਦੀ ਵਾਪਸੀ** i. ਸੀ.ਐਸ.ਐਲ (CSL) ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰੇਗਾ ਜਿੱਥੇ ਉਪਰੋਕਤ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਵਾਧੂ ਵਿਆਜ ਜਾਂ ਹੋਰ ਖਰਚੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਹਨ। ii. ਅਜਿਹੀ ਵਾਧੂ ਰਕਮ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਗਾਹਕਾਂ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।
6. **ਕਰਜ਼ਾ ਵੰਡਣ ਦਾ ਢੰਗ:** i. ਸੀ.ਐਸ.ਐਲ (CSL) ਚੈੱਕਾਂ ਰਾਹੀਂ ਵੰਡਣ ਨਾਲ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਦੇਰੀ ਅਤੇ ਗਲਤੀਆਂ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਵੰਡਣ ਵਾਸਤੇ ਆਨਲਾਈਨ ਖਾਤਾ ਟਰਾਂਸਫਰ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇਵੇਗਾ। ii. ਜਿੱਥੇ ਚੈੱਕਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਗਾਹਕਾਂ ਨੂੰ ਚੈੱਕ ਭੁਗਤਾਨ ਹੋਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਉਸ ਮੁਤਾਬਕ ਵਿਆਜ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਦੀਆਂ ਤਰੀਕਾਂ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

7. **ਗਾਹਕ ਸੰਚਾਰ** i. ਵਿਆਜ ਵਸੂਲੀ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਬਾਰੇ ਗਾਹਕਾਂ ਨਾਲ ਸਪਸ਼ਟ ਸੰਚਾਰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਆਜ ਵਸੂਲਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਅਤੇ ਵਿਆਜ ਦੀ ਗਣਨਾ ਦਾ ਆਧਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ii. ਗਾਹਕਾਂ ਨੂੰ ਵਿਆਜ ਦੀ ਗਣਨਾ ਅਤੇ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੇਸ਼ਗੀ ਅਦਾਇਗੀਆਂ ਜਾਂ ਰਿਫੰਡਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਕਰਜ਼ਾ ਸਟੇਟਮੈਂਟ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।

ਕਰਜ਼ਾ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜੁਰਮਾਨਾ ਖਰਚੇ

1. ਜੇਕਰ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕਰਜ਼ਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਤੇ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸਨੂੰ 'ਜੁਰਮਾਨਾ ਖਰਚ' ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ 'ਜੁਰਮਾਨਾ ਵਿਆਜ' ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜੋ ਕਿ ਪੇਸ਼ਗੀਆਂ ਤੇ ਲਗਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵਿਆਜ ਦੀ ਦਰ ਵਿੱਚ ਜੋੜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜੁਰਮਾਨਾ ਖਰਚਿਆਂ ਦਾ ਕੋਈ ਪੂੰਜੀਕਰਣ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਭਾਵ, ਅਜਿਹੇ ਖਰਚਿਆਂ ਤੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਆਜ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਨਾਲ ਕਰਜ਼ਾ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਵਿਆਜ ਦੇ ਮਿਸ਼ਰਣ ਦੀਆਂ ਆਮ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੀਆਂ।
2. ਸੀ.ਐੱਸ.ਐੱਲ (CSL) ਵਿਆਜ ਦਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਾਧੂ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਪਾਏਗੀ ਅਤੇ ਅੱਖਰ ਅਤੇ ਭਾਵਨਾ ਦੇਵਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਏਗੀ।
3. ਸੀ.ਐੱਸ.ਐੱਲ (CSL) ਨੇ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਤੇ ਜੁਰਮਾਨਾ ਖਰਚ ਜਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਰਚੇ ਤੇ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਇਸਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।
4. ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਵਾਜਬ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਕਰਜ਼ੇ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਕਰਜ਼ੇ/ਉਤਪਾਦ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਵਿਤਕਰੇ ਵਾਲੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।
5. 'ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਉਧਾਰ ਲੈਣ ਵਾਲਿਆਂ' ਨੂੰ, ਕਾਰੋਬਾਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜੁਰਮਾਨਾ ਖਰਚੇ, ਸਮੱਗਰੀ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਸਮਾਨ ਗੈਰ-ਪਾਲਣਾ ਲਈ ਗੈਰ-ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਉਧਾਰ ਲੈਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਜੁਰਮਾਨਾ ਖਰਚਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।
6. ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਅਤੇ ਕਾਰਨ ਸੀ.ਐੱਸ.ਐੱਲ (CSL) ਦੁਆਰਾ ਗਾਹਕਾਂ ਨੂੰ ਕਰਜ਼ਾ ਸਮਝੌਤੇ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ/ਮੁੱਖ ਤੱਥ ਬਿਆਨ (ਕੇ.ਐੱਫ.ਐੱਸ (KFS)) ਵਿੱਚ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ ਤੇ ਦੱਸੇ ਜਾਣਗੇ, ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸੀ.ਐੱਸ.ਐੱਲ (CSL) ਦੀਆਂ ਵੈੱਬਸਾਈਟਾਂ ਤੇ ਵਿਆਜ ਦਰਾਂ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।
7. ਜਦੋਂ ਵੀ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀਆਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਸੰਬੰਧੀ ਰੀਮਾਈਡਰ ਕਰਜ਼ਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੇ ਖਰਚਿਆਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੇ ਖਰਚੇ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਉਦਾਹਰਣ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਾਰਨ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਚੱਲ/ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ

1. ਚੱਲ/ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ: i. ਸੀ.ਐੱਸ.ਐੱਲ (CSL) ਸਾਰੇ ਅਸਲੀ ਚੱਲ/ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜਾਰੀ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਕਰਜ਼ਾ ਖਾਤੇ ਦੀ ਪੂਰੀ ਅਦਾਇਗੀ/ਨਿਪਟਾਰੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 30 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਜਿਸਟਰੀ ਨਾਲ ਰਜਿਸਟਰਡ ਖਰਚ ਹਟਾ

ਦੇਵੇਗਾ। ii. ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਨੂੰ ਅਸਲੀ ਚੱਲ/ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜਾਂ ਤਾਂ ਬੈਂਕਿੰਗ ਆਊਟਲੈੱਟ/ਸ਼ਾਖਾ ਤੋਂ ਇਕੱਠੇ ਕਰਨ ਦਾ ਵਿਕਲਪ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿੱਥੇ ਕਰਜ਼ ਖਾਤੇ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਾਂ ਸੀ.ਐੱਸ.ਐੱਲ (CSL) ਦੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦਫ਼ਤਰ ਤੋਂ ਜਿੱਥੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਉਪਲਬਧ ਹਨ, ਉਸਦੀ/ਉਸਦੇ ਤਰਜੀਹ ਅਨੁਸਾਰ। iii. ਅਸਲੀ ਚੱਲ/ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਦੀ ਸਮਾਂ-ਸੀਮਾ ਅਤੇ ਸਥਾਨ ਕਰਜ਼ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਪੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਜਾਣਗੇ ਜੋ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। iv. ਇਕੱਲੇ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਜਾਂ ਸਾਂਝੇ ਕਰਜ਼ਦਾਰਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਦੀ ਸੰਭਾਵਿਤ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ, ਸੀ.ਐੱਸ.ਐੱਲ (CSL) ਕੋਲ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਰਸਾਂ ਨੂੰ ਅਸਲੀ ਚੱਲ/ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੋਵੇਗੀ। ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਸੀ.ਐੱਸ.ਐੱਲ (CSL) ਦੀ ਵੈੱਬਸਾਈਟ ਤੇ ਗਾਹਕਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਹੋਰ ਸਮਾਨ ਨੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

2. ਚੱਲ/ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ: i. ਅਸਲ ਚੱਲ/ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਹੋਣ ਜਾਂ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਪੂਰੀ ਅਦਾਇਗੀ/ਨਿਪਟਾਰੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 30 ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਸਬੰਧਤ ਰਜਿਸਟਰੀ ਕੋਲ ਖਰਚ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਫਾਰਮ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ, ਸੀ.ਐੱਸ.ਐੱਲ (CSL) ਅਜਿਹੀ ਦੇਰੀ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਬਾਰੇ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਦੇਰੀ ਸੀ.ਐੱਸ.ਐੱਲ (CSL) ਕਾਰਨ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਨੂੰ ਦੇਰੀ ਦੇ ਹਰੇਕ ਦਿਨ ਲਈ ₹5,000 ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਵੇਗਾ। ii. ਅਸਲ ਚੱਲ/ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਅੰਸ਼ਕ ਜਾਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨੁਕਸਾਨ/ਖਰਾਬ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ, ਸੀ.ਐੱਸ.ਐੱਲ (CSL) ਚੱਲ/ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਨਕਲ/ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਧਾਰਾ (i) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਖਰਚਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸਹਿਣ ਕਰੇਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਸੀ.ਐੱਸ.ਐੱਲ (CSL) ਨੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ 30 ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਵਾਧੂ ਸਮਾਂ ਮਿਲੇਗਾ ਅਤੇ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਗਣਨਾ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ (ਭਾਵ, ਕੁੱਲ 60 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਬਾਅਦ)। iii. ਇਹਨਾਂ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਕਿਸੇ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੋਈ ਹੋਰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਏ ਬਿਨਾਂ ਹੋਵੇਗਾ।

3. ਇਸ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਜਿੱਥੇ ਅਸਲ ਚੱਲ/ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ 01 ਦਸੰਬਰ, 2023 ਨੂੰ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਕਾਇਆ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਸਰੀਰਕ/ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਗੋਚਰ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਕਰਜ਼ਾ ਸਹੂਲਤਾਂ

1. ਸੀ.ਐੱਸ.ਐੱਲ (CSL) ਸਰੀਰਕ/ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਗੋਚਰ ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਅਪੰਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਕਰਜ਼ਾ ਸਹੂਲਤਾਂ ਸਮੇਤ ਉਤਪਾਦਾਂ ਅਤੇ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਵਿਤਕਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ। ਸੀ.ਐੱਸ.ਐੱਲ (CSL) ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਾਖਾਵਾਂ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਲਈ ਹਰ ਸੰਭਵ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਗੀਆਂ।

2. ਸੀ.ਐੱਸ.ਐੱਲ (CSL) ਆਪਣੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਲਈ ਹਰ ਪੱਧਰ ਤੇ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਸਿਖਲਾਈ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦੂਕਵਾਂ ਮੈਂਡੀਊਲ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰੇਗੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੰਮੇਲਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਪਾਹਜ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ।

3. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸੀ.ਐੱਸ.ਐੱਲ (CSL) ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਏਗੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਿਵਾਰਣ ਵਿਧੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਿਵਿਆਂਗ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦਾ ਨਿਵਾਰਣ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਆਮ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ

ਰਜਿਸਟਰਡ ਦਫ਼ਤਰ: 410-412, 18/12, 4 ਵੀਂ ਮੰਜ਼ਿਲ, ਡਬਲਯੂ.ਈ.ਏ (W.E.A), ਆਰੀਆ ਸਮਾਜ ਰੋਡ, ਕਰੋਲ ਬਾਗ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ-110005, **ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਦਫ਼ਤਰ:** 716-717, 7ਵੀਂ ਮੰਜ਼ਿਲ, ਟਾਵਰ - ਬੀ, ਵਰਲਡ ਟ੍ਰੇਡ ਟਾਵਰ, ਸੈਕਟਰ - 16, ਨੇਇਡਾ, 201301, ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, **ਫੋਨ:** +91 120 4290650/52/53/54/55, **ਈਮੇਲ:** info@cslfinance.in, **ਵੈੱਬਸਾਈਟ:** www.cslfinance.in

1. ਕੰਪਨੀ ਕਰਜ਼ਾ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ ਕਰੇਗੀ। (ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕੋਈ ਨਵੀਂ ਜਾਣਕਾਰੀ, ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਕਰਜ਼ਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਗਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਆਈ ਹੈ)।
2. ਕਰਜ਼ਾ ਖਾਤਾ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਤੋਂ ਬੇਨਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ, ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਜਾਂ ਹੋਰ, ਭਾਵ ਇਤਰਾਜ਼, ਜੋ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਬੇਨਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 21 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦੱਸ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਅਜਿਹੀ ਤਬਦੀਲੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਵੇਗੀ।
3. ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਕੰਪਨੀ ਬੇਲੋੜੀ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਨਹੀਂ ਲਵੇਗੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਨੂੰ ਅਜੀਬ ਘੰਟਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲਗਾਤਾਰ ਤੰਗ ਕਰਨਾ, ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਤਾਕਤ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੰਮ ਕਰਨਾ। ਕੰਪਨੀ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਏਗੀ ਕਿ ਇਸਦੇ ਸਟਾਫ਼ ਨੂੰ ਗਾਹਕਾਂ ਨਾਲ ਢੁਕਵੇਂ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਆਉਣ ਲਈ ਢੁਕਵੀਂ ਸਿਖਲਾਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।
4. ਸੀ.ਐੱਸ.ਐੱਲ (CSL) ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਉਧਾਰ ਲੈਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ, ਸਹਿ-ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰਾਂ ਸਮੇਤ ਜਾਂ ਬਿਨਾਂ, ਕਾਰੋਬਾਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਫਲੋਟਿੰਗ ਰੇਟ ਟਰਮ ਕਰਜ਼ ਤੇ ਜ਼ਬਤ ਖਰਚ/ਪੂਰਵ-ਭੁਗਤਾਨ ਜੁਰਮਾਨੇ ਨਹੀਂ ਲਗਾਏਗੀ। ਕਰਜ਼ੇ (ਟਰਮ ਕਰਜ਼ੇ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਮੰਗ ਕਰਜ਼ੇ ਸਮੇਤ) ਅਤੇ 1 ਜਨਵਰੀ, 2026 ਨੂੰ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਨਜ਼ੂਰ ਜਾਂ ਨਵੀਨੀਕਰਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਐਡਵਾਂਸਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਸੀ.ਐੱਸ.ਐੱਲ. 'ਭਾਰਤੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ (ਕਰਜ਼ੇ ਤੇ ਪੂਰਵ-ਭੁਗਤਾਨ ਖਰਚ) ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼, 2025', ਮਿਤੀ 02 ਜੁਲਾਈ, 2025, ਵਿੱਚ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਤੇ ਸੋਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਏਗੀ।
5. ਵਿਆਜ ਦਰ ਨੂੰ ਸਾਲਾਨਾ ਦਰ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਹੀ ਦਰਾਂ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਹੋਵੇ ਜੋ ਖਾਤੇ ਤੇ ਲਗਾਈਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।

ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਬੋਰਡ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ

1. ਸੀ.ਐੱਸ.ਐੱਲ (CSL) ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਦਾ ਬੋਰਡ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਿਵਾਰਨ ਲਈ ਢੁਕਵਾਂ ਤੰਤਰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰੇਗਾ। ਅਜਿਹਾ ਤੰਤਰ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਏਗਾ ਕਿ ਕਰਜ਼ਾ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਅਗਲੇ ਉੱਚ ਪੱਧਰ ਤੇ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।
2. ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਬੋਰਡ, ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੱਧਰਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਅਭਿਆਸ ਕੋਡ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਿਵਾਰਣ ਵਿਧੀ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ ਦੀ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਸਮੀਖਿਆ ਦਾ ਵੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰੇਗਾ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਮੀਖਿਆਵਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਰਿਪੋਰਟ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਅੰਤਰਾਲਾਂ 'ਤੇ ਸੌਂਪੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਿਵਾਰਣ

1. ਸੀ.ਐੱਸ.ਐੱਲ (CSL) ਉਹਨਾਂ ਗਾਹਕਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰੇਗਾ ਜੋ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਵੀ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਗੇ ਕਿ ਜੇਕਰ ਗਾਹਕ ਨਤੀਜੇ ਤੋਂ ਨਾਖੁਸ਼ ਹੈ ਤਾਂ ਕੀ ਕਰਨਾ ਹੈ।
2. ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸੀ.ਐੱਸ.ਐੱਲ (CSL) ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਜਵਾਬ ਭੇਜੇਗੀ; ਜੇ ਗਾਹਕ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਸੀ.ਐੱਸ.ਐੱਲ (CSL) ਗਾਹਕ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸੇਗੀ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਕਿਵੇਂ ਲਿਆਣਾ ਹੈ।
3. ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ/ਨੋਡਲ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਗਾਹਕਾਂ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਦੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦੇ ਨਿਵਾਰਨ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਅਭਿਆਸਾਂ, ਕਰਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ, ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਅਤੇ ਵਸੂਲੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਿਸੇ ਵੀ

ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ/ਨੋਡਲ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਨਾਮ ਅਤੇ ਸੰਪਰਕ ਵੇਰਵੇ ਸੀ.ਐਸ.ਐਲ (CSL) ਦੀ ਵੈੱਬਸਾਈਟ ਤੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।

4. ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ/ਗਿਲੇ-ਸ਼ਿਕਵੇ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ, ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੈਨਲ ਰਾਹੀਂ ਸੰਪਰਕ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ: ਨਾਮ - ਸ਼੍ਰੀ ਨਿਖਿਲ ਸਿੰਘ, ਨੋਡਲ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਹੁਦਾ - ਮੁੱਖ ਸੂਚਨਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਧਿਕਾਰੀ; ਈਮੇਲ - info@cslfinance.in ਟੈਲੀਫੋਨ ਨੰ. - 0120- 4290650/52/54
5. ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜੋ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ/ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇੱਕ ਪੱਧਰ ਉੱਚਾ ਹੋਵੇ ਜਿਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ/ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਾਡੀ ਇਹ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਰਹੇਗੀ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ/ਗਿਲੇ-ਸ਼ਿਕਵੇ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੋਂ ਇੱਕ (1) ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਕਰਜ਼ਦਾਰ/ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਅੰਤਿਮ ਜਾਂ ਹੋਰ ਜਵਾਬ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੀਏ।
6. ਜੇਕਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ/ਝਗੜੇ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਗਾਹਕ ਆਰਬੀਆਈ ਦੇ ਡੀਐਨਬੀਐਸ ਦੇ ਖੇਤਰੀ ਦਫ਼ਤਰ ਦੇ ਇੱਖਰਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ: ਨਾਮ - ਸ਼੍ਰੀ ਜੀ.ਸੀ. ਤਾਲੁਕਦਾਰ ਅਹੁਦਾ - ਸਹਾਇਕ ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ ਈਮੇਲ rdnewdelhi@rbi.org.in ਟੈਲੀਫੋਨ - 011 - 23731054
7. ਨੋਡਲ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਤੇ ਇਸ ਕੋਡ ਦੀ ਲਾਗੂਕਰਨ ਅਤੇ ਪਾਲਣਾ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰੇਗਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਤੇ ਅਤੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਹਰ ਕੈਲੰਡਰ ਤਿਮਾਹੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਾਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦਾ ਨਿਵਾਰਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਨੋਡਲ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਬੋਰਡ ਦੇ ਧਿਆਨ ਹਿੱਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ - ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ ਲੇਕਪਾਲ ਯੋਜਨਾ, 2021

ਸੀ.ਐਸ.ਐਲ (CSL) ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ - ਇੰਟੀਗ੍ਰੇਟਿਡ ਓਮਬਡਸਮੈਨ ਯੋਜਨਾ, 2021 (ਆਰਬੀ-ਆਈਓਐਸ (RB-IO), 2021) ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰੇਗਾ।

ਐਨ.ਬੀ.ਐਫ.ਸੀ (NBFCs) ਦੁਆਰਾ ਵਸੂਲੇ ਜਾਂਦੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਿਆਜ ਦਾ ਨਿਯਮ

1. ਸੀ.ਐੱਸ.ਐੱਲ (CSL) ਦਾ ਬੋਰਡ ਫੰਡਾਂ ਦੀ ਲਾਗਤ, ਮਾਰਜਿਨ ਅਤੇ ਜੋਖਮ ਕਿਸਤ ਵਰਗੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਵਿਆਜ ਦਰ ਮਾਡਲ ਅਪਣਾਏਗਾ ਅਤੇ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ਗੀਆਂ ਲਈ ਵਸੂਲੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਵਿਆਜ ਦਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰੇਗਾ। ਵਿਆਜ ਦਰ ਅਤੇ ਜੋਖਮ ਦੇ ਦਰਜਾਬੰਦੀ ਲਈ ਪਹੁੰਚ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੇ ਉਧਾਰ ਲੈਣ ਵਾਲਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਆਜ ਦਰ ਵਸੂਲਣ ਦਾ ਤਰਕ ਅਰਜ਼ੀ ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ ਉਧਾਰ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਜਾਂ ਗਾਹਕ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ ਤੇ ਦੱਸਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

2. ਵਿਆਜ ਦਰਾਂ ਅਤੇ ਜੋਖਮਾਂ ਦੇ ਦਰਜਾਬੰਦੀ ਲਈ ਪਹੁੰਚ ਸੀ.ਐੱਸ.ਐੱਲ (CSL) ਦੀ ਵੈੱਬਸਾਈਟ ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇਗੀ ਜਾਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਵੈੱਬਸਾਈਟ ਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਜਾਂ ਹੋਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਵੀ ਵਿਆਜ ਦਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਬਦਲਾਅ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਅੱਪਡੇਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

3. ਵਿਆਜ ਦਰ ਸਾਲਾਨਾ ਦਰ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਨੂੰ ਸਹੀ ਦਰਾਂ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਹੋਵੇ ਜੋ ਖਾਤੇ ਤੇ ਲਗਾਈਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।

ਐਨ.ਬੀ.ਐਫ.ਸੀ (NBFCs) ਦੁਆਰਾ ਵਸੂਲੇ ਗਏ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਿਆਜ ਬਾਰੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ

1. ਭਾਵੇਂ ਵਿਆਜ ਦਰਾਂ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਪਰ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਪੱਧਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਆਜ ਦਰਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਟਿਕਾਊ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਆਮ ਵਿੱਤੀ ਅਭਿਆਸ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

2. ਸੀ.ਐੱਸ.ਐੱਲ (CSL) ਦਾ ਬੋਰਡ ਵਿਆਜ ਦਰਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਹੋਰ ਖਰਚਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਢੁਕਵੇਂ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰੇਗਾ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਬਾਰੇ ਨਿਰਪੱਖ ਅਭਿਆਸ ਕੋਡ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ।

ਕੁਦਰਤੀ ਆਫ਼ਤ:

ਸੀ.ਐੱਸ.ਐੱਲ (CSL) ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਈਆਂ ਅਤੇ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਚਨਬੱਧਤਾਵਾਂ ਆਮ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਮਾਹੌਲ ਦੇ ਅਧੀਨ ਲਾਗੂ ਹਨ। ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਘਟਨਾ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਸੀ.ਐੱਸ.ਐੱਲ (CSL) ਗਾਹਕਾਂ, ਹੋਰ ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਤਸੱਲੀ ਲਈ ਐੱਫ.ਪੀ.ਸੀ (FPC) ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਚਨਬੱਧਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਨੋਟ: ਇਹ ਨਿਰਪੱਖ ਅਭਿਆਸ ਕੋਡ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਤੇ ਆਰ.ਬੀ.ਆਈ (RBI) ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਸਰਕੂਲਰਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਮੀਖਿਆ ਅਤੇ ਅੱਪਡੇਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਕੋਡ ਸੀ.ਐੱਸ.ਐੱਲ (CSL) ਦੀ ਵੈੱਬਸਾਈਟ ਤੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖਤਾ ਨਾਲ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।